

Estoniakatastrofen

Polisen hemligstämplar utredningsmaterial om Estonias last

Av: John Granlund ✉️

PUBLICERAD: 1 NOVEMBER 2020UPPDATERAD: 13 NOVEMBER 2020

NYHETER

Längst ner i källaren på polishuset Kronoberg har den bortglömda Estoniautredningen förvarats under många år.

Cirka 15 000 osorterade sidor i 27 lådor.

Men stora delar av utredningen är hemligstämplad – bland annat fartygets lastmanifest, spaningsuppslag och korrespondens mellan Ryssland och UD.

ANNONS

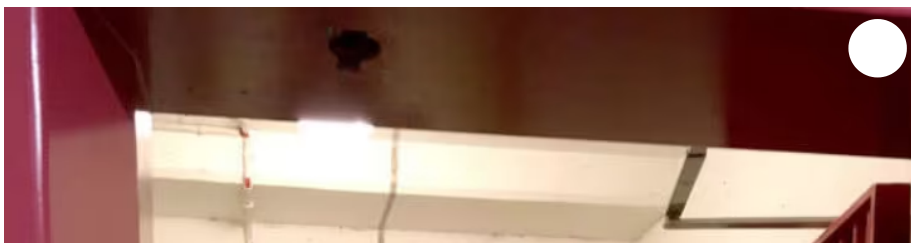

00:39 / 02:48

De tusentals handlingarna har i många år legat inlåsta bakom en röd järngrind i ett skyddsrum längst ner under polishuset Kronoberg i Stockholm.

I ett rum intill förvarades Palmeutredningen fram till att den nyligen digitaliserades.

I Estoniautredningen finns sekretesskyddat material som är kopplat till arbetet med att identifiera dödsoffer från färjekatastrofen.

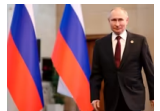

MEST LÄST

I GÅR 🕒 22.59

NYHETER

Putins krav för att avsluta kriget: "Vi är redo"

00.06 NYHETER

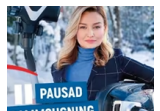
🔒 EU-toppen gripen i korruptionsräd – kopplas till Qatar

I GÅR 🕒 19.13

NYHETER

Knappt ett år efter dammsugarbilden – nu ber Busch svenskarna att spara

Estoniautredningen har i många år förvarats i ett skyddsrum i polishuset Kronobergs källare. Materialet på 15 000 sidor uppges vara osorterat och fördelat på 27 lådor. Foto: Aftonbladet

Men i lådorna finns också hela den brottsutredning som inleddes för att ta reda på om någon eller några personer kunde misstänkas för att ha orsakat olyckan.

La ner utredningen

Svensk polis utredde den delen av olyckan under rubrikerna grovt vållande till annans död och vårdslöshet i sjötrafik och i februari 1998 lade chefsåklagare Tomas Lindstrand ner utredningen.

”Jag har inte kunnat finna någonting som talar för att uppsåtligt brott kan ha orsakat katastrofen”, skrev åklagaren i sitt nedläggningsbeslut.

Men trots att den är nerlagd så är fortfarande stora delar av brottsutredningen hemligstämplad med hänvisning till skydd av de personer som ingår i utredningen.

I ett myndighetsbeslut från förra veckan hänvisar [Polismyndigheten](#) till ett regeringsrättsbeslut från 1992 om att det är orimligt att myndigheten ska behöva maska känsliga uppgifter i ett så stort material.

I beslutet skriver polisen bland annat att materialet är ”ostrukturerat” och fördelat på ”27 kartonger”.

Eslöv: ”Vi är ledsna allihop”

I GÅR 🕒 21.35

NYHETER

Stoltenberg: Fruktar storkrig mellan Ryssland och Nato

Estonia sjönk 1994.

– Det förekommer namn på enskilda personer och uppgifter om enskilda personer i de här handlingarna och när det är ett så här omfattande material har vi bedömt det som orimligt att sitta och maska, säger den jurist på polismyndigheten som utsetts att hantera Aftonbladets förfrågan.

”Är jättekonstigt”

Men redan innan förra veckans beslut förefaller man ha bestämt sig för att inte lämna ut utredningsmaterialet. I en äldre förteckning över innehållet i Estoniautredningen, som Aftonbladet tagit del av, räknar man under rubriken ”Handlingar som inte lämnas ut” upp en lång rad dokument.

ANNONS

Där finns bland annat:

- ▶ Spaningsuppslag
- ▶ M/S Estonias lastmanifest
- ▶ Korrespondens med flera stater, däribland mellan Ryssland och UD
- ▶ Skeppsdagbok
- ▶ Förslag på dykningsinsats skickat från polisen till haverikommissionen

I samtliga fall är det sekretess till skydd för enskilda personer som polisen hänvisar till i sitt beslut.

Inga-Britt Ahlénus anser att handlingarna är viktiga för utredningen.
Foto: JANERIK HENRIKSSON / SCANPIX

Tidigare chefen för Riksrevisionsverket Inga-Britt Ahlenius, som länge intresserat sig för M/S Estonia, är kritisk till att Polismyndighetens agerande. Hon menar att handlingarna

START SPORT PLUS

SÖK

tilgjengligt. Jag kan förstå att man behöver skydda exempelvis enskilda besättningsmän från att hamna i dåliga dager men det kan absolut inte vara motiv att mörka så här stora delar av en polisutredning, säger hon.

Önskar transparens

Nils Funcke är expert på offentlighetslagstiftningen och anser att polismyndigheten "gripit efter ett halmstrå" när man hänvisar till ett regeringsrättsutslag från 1992 och dessutom anser han att sekretessregeln om skydd för enskilda personer inte kan användas på handlingar som exempelvis lastmanifest och korrespondens med andra stater.

– Som myndighet måste man vara väldigt precis och använda de bestämmelser som lagstiftaren har bestämt. I det här fallet tycker jag dessutom att det är angeläget med insyn i hur den här Estoniakatastrofen har skötts. Då måste man vara oerhört transparent med allting och lämna ut så mycket som det någonsin är möjligt för att det inte ska bli ytterligare konspirationsteorier som fladdrar runt. Därför tycker jag att myndigheterna borde tycka det är värt att lägga ner även ett omfattande arbete med maskningsgenomgångar, säger Nils Funcke.

ANNONS

Nu är det REA på flertalet Muminmuggar hos Nordic Nest - köp din redan idag!

KÖP HÄR

Extern länk från Nordic Nest

PUBLICERAD: 01 NOVEMBER 2020 KL. 13.14

AFTONBLADET / NYHETER / ESTONIAKATASTROFEN

LÄS VIDARE

⊕ **Estonia har ytterligare skador: "Liten sprickbildning"**

Nytt hål upptäckt i Estonia

⊕ **Planen: Så kan dykningarna genomföras på Estonia**

Estland kräver kommission om Estonia: Dykningar är nödvändigt